

Členský zpravodaj
Veterán Rádio Klub
B r n o

Ročník VII - 2000

Číslo 3

Historický snímek z Polního dne v padesátých letech (z archivu VRK)

Členský zpravodaj VRK
Informační bulletin členů
Veterán Rádio Klubu
Vydává
Rada Veterán Rádio Klubu

Předseda

OK2LS
František Frýbert
Poznaňská 6, 616 00 Brno 16
tel: 05/750439
OK2LS @ OK0PAB.CZE.EU

Místopředseda

OK2BHB
Jaroslav Chochola
Nové sady 38, 602 00 Brno 2
tel.0602/821521
OK2BHB @ OK0PBB.CZE.EU

Jednatel

OK2BJT
Štefan Polák
Topolky 26, 616 00 Brno 16
tel: 05/756909

Pokladník a hospodář

OK2AIS
Aleš Tomšů
Hrnčířská 41, 602 00 Brno 2
tel: 05/41217052
OK2AIS @ OK0PAB.CZE.EU

Diplomový manažer

OK2BEH
Zdeněk Životský
Dřínová 1645, 666 01 Tišňov 1
tel: 0504/413562
OK2BEH @ OK0PAB.CZE.EU

Soutěžní manažer

OK2TH
Miroslav Vrána
ul. prof. Tučka 3508
767 01 Kroměříž 1
tel: 0634/331585

Člen rady a VO OK5VRK

OK2BGW
Ing. Ivo Kovář
Jamborova 937, 666 02 Tišňov 2

Podávání novinových zásilek
povoleno Oblastní správou
pošt v Brně č.j. P/2-815/95

OBSAH

strana

OBSAH.....	2
Část výsledků esper. závodu 1999.....	3
Kulaté narozeniny našich členů v nejbližším období.....	3
Tišňovský diplom	4
Humor: Handulka vypravuje.....	5,6
Romance radioamatérská, pozvánka do Holic.....	7
Technika – elektretové mikrofony.....	8
Příspěvky, noví členové, změny volacích značek.....	9
Diplomy VRK a doplňovací známky.....	10
Kontaktní adresy, historický QSL lístek.....	11

Příloha zpravodaje na pokračování :

Za tajemstvím éteru od OK1YG
Šestnácté pokračování str. 121 – 128

Do tohoto čísla přispěli OK2LS, OK2BHB, OK2BEH,
OK2AIS, OK2BJT, OK2VTZ.

Vytiskla tiskárna VENSEN Brno – Královo Pole.

1955 - 2000

Radioklub Tišnov OK 2 KEA
uděluje**DIPLOM**

č. 1

Za spojení s radioamatérskými stanicemi členů
radioklubu na KV a VKV pásmech při
příležitosti 45. výročí založení

stanici

OK 2 LS

František Frýbert

V Tišnově dne: 5.6.2000

předseda RK - OK2VH

dipl.mgr. - OK2BEH

Soutěž o diplom radioklubu Tišnov

Soutěž se pořádá při příležitosti 45-tého výročí založení radioklubu OK 2 KEA Tišnov a proběhne v období od 1.6.2000 do 31.12.2000. Pro získání diplomu je podmínkou spojení s klubovou stanicí OK 2 KEA a alespoň se třemi libovolnými stanicemi členů radioklubu Tišnov, dle níže uvedeného seznamu.

S každou stanicí je možno navázat jen jedno platné spojení na kterémkoliv pásmu (KV nebo VKV) bez ohledu na druh provozu. Spojení přes převaděče neplatí.

Diplom je vydáván jen pro OK a OM radioamatéry a posluchače. Poplatek za diplom včetně poštovního činí 25,-- Kč pro OK a 40,-- Kč pro OM. (vyšší poštovné do zahraničí). Možno uhradit v poštovních známkách.

Stanice, které splnily podmínky a požádaly o vydání diplomu, budou zařazeny po uzavěrci do slosování. Jedna vylosovaná stanice obdrží hodnotnou věcnou cenu.

Žádosti s výpisem z deníku a podepsaným čestným prohlášením je nutno zaslat nejpozději do 15.1.2001 na adresu: OK 2 BEH, Zdeněk Životný, Dřinová 1645, 666 01 Tišnov.

Seznam stanic: **OK2KEA, OK2VH, OK2TR, OK2BEH, OK2BGW, OK2BHD, OK2BSD, OK2BMD, OK2BPG, OK2BSY, OK2CVT, OK2IJZ, OK2JEU, OK2JEV, OK2MRJ, OK2PKE, OK2PMB, OK2PST, OK2PVV, OK2VTI, OK2VTZ a OK2XAC.**

(OK2BEH)

Humor:

KV č.6/1947

Handulka vypravuje. . .

Mili rozmili,
tak jsem se konečně rozhodla, že Vám píši. Sice mě ještě neznáte, ale to nevadí. Říkají mi Handulka a jsem z města, co má ten dlouhotánský elektrárenský komín a slavnou kapelu.

Proč Vám píši? Ale to je tak. Platím taky měsíčně a tak mi posíláte Krátké vlny. Ale prosím Vás kdo to má číst? Až na ty drby z pásem tomu člověk vůbec nerozumí. Proto jsem si svatosvatě umínila, že musím napravit Vaši reputaci a poslat nějaké příspěvky sama. Dnes Vám budu povídat, jak jsme jeli posledně na ty pokusy. Abyste věděli, ta parta, co s ní jezdím, si říká odbočka a já do ní patřím taky, protože, jak jsem Vám už povídala, platím si měsíčně a pak tam mají moc hezkého blond'atého erpíře. Ale abych začala.

V neděli jsem navařila čaj s rumem a jeli jsme. Čtyři. S autem. A tahali jsme s sebou lopaty, nějaké klacky a dvě bedny. Padal sníh jak když roztrhneš duchnu a ve vesnici za kopcem se na nás vyfítil průvod maškar a bouchaly nám na na auto. On byl totiž konec masopustu a to je tady zvykem. Pak jsme přijeli pod druhý kopec, ten byl kapánek větší a najednou začalo mrška auto prskat a brumlat a že dál nepojede. Kolečka se mu točila jako splašená a tak nakonec osazenstvo vylezlo a tlačili jsme. Cestou nás předešlo hodně lidí a ta kravička s povozem se na nás tak útrpně dívala a žalostně bučela, že jsme se moc styděli a ještě víc si oddechli, když jsme byli na kopci. No a to jsme byli tam, co jsme jeli. U Žandova. To je taková zasněžená stromová čepička na kopci a kouká z ní dřevěná věž. Kolega, co mu říkají KA, mi povídal, že je to nějaký bod. Začínalo to na tr... Vjeli jsme do vesnice, postavili auto k těm velkým vratům co tam tolik štěkal černý pes a vynášeli jsme všechno ven. Za oknem se prali kluci a vyzplazovali na nás jazyk.

Pak jsme šli přes pole k tomu kopci. První šel dlouhán KA a prošlapoval sníh, jenže to bylo stejně k ničemu. Dělal tak dlouhé kroky, že jsme, to jest já, 908 a 1414 museli skákat ze šlápoty do šlápoty jako rosníčky. Mně koukala ze závěje jen radiovka a pak ta bandaska s čajem, co jsem ji držela nad hlavou. Když jsme přišli do lesa, přišli jsme na to, že jsme přišli jen tři. Čtvrtý nám zmizel. Najednou se začal sypat sníh z tohoto dřevěného bodu a vrzalo to jako ve starém babiččině špejchaře. Pak jsme teprve uviděli dlouhého KA, jak lezl po čtyřech nahoru s bednou na zádech a taškou v zubech. To mě dojalo natolik, že jsem mu začala zpívat o té lišce a vráně se sýrem v zobáku, ale KA se jen omezil na vzteklé loupání očima a vydávání jakýchsi záhadných zvuků. My jsme šli kousek dál pod zasněžené větve smrku a tam jsme postavili naši bedýnku. 908 se plouhal ve sněhu, aby do něj zapichl klacek s drátem a já jsem se moc lekla, když se odněkud shůry ozvalo: haló, haló zde okájeďna karel anna xaver. Moc jsem se divila, jak to, že jsou tam tři, když tam lezl jen jeden, ale 908 mi povídal, že se to tak říká a pak také povídal, že pojedeme nejdřív na pěti a potom na dvou a půlmetrech. Ale nikam jsme nejeli a taky nikde žádné metry nebyly. Z toho je vidět, že člověk nemá hned všemu věřit!

Pak se ten ve větvích začal hádat s někým na dálku a tvrdil mu, že je mimo pásmo. To bych moc ráda věděla, jak to mohl na takovou dálku vidět. My jsme do té bedničky nekřičeli, jenom jsme poslouchali. Ale pak nám to překazil ten na stromě a krobiánský na nás hulákal,

že to musíme honem zarazit, že ho to ruší a tak jsme radši kousali do jablek, ale zábly nás zuby a tak jsme chtěli pít čaj, ale ten byl tak studený, že jsme radši tancovali kolem bedýnky. Pak jsme ještě poslouchali, ale nic jsme neslyšeli. Když 908 sundal klobouk co dal na bedýnku aby mu nezapadala sněhem, povídal, že tam není ten drátek co tam má být a tak jsme ho hledali ve sněhu. Ten drátek. Potom snih zmodral a byla tma. Zmrzlý KA slezl dolů a nastoupili jsme zpáteční pochod. Bylo zima, zuby nám drnkaly. Auto nám nikdo nevzal a dokonce se hned rozjelo. KA si pochvaloval bezvadné spojení s Ještědem a nahýbal si přitom z láhve až mu kloktalo. Říkal mi, že je to jediný lék na dobrou modulaci. Zase íhal, protože to byla náhodou silná borovička. Já jsem ji před tím sama chutnala, tak to musím vědět!

Spokojený 908 u volantu si pochvaloval, jak jsou stromy u silnice krásně zasněžené, ale 1414 měl pořád strach a křičel, aby s tím autem nešmejdil od příkopu k příkopu, že by se mu popraly kilocykly. Ale měl strach zbytečně, protože jsme kila s sebou nevezli. Domů jsme dojeli v pořádku.

Doufám, že se Vám moje vypravování moc líbilo a proto Vám napíši příště zas. Pozdravuje Vás Vaše

RP Handulka !

Věříme, že Vás tento příspěvek pobavil stejně dobře jako amatéry před třiapadesáti léty. Vždyť pamětníci vzpomínají na tento článek dodnes a mladší se seznámí humornou formou s tehdejší dobou UKV' pokusí s jednoduchými TRX-y a RX-y se superreakčními detektory.

Aby se nám veteránům osvěžila trochu paměť, uvádíme tři otázky mající vztah k tomuto příspěvku :

1. jak se jmenuje město o kterém se píše na začátku článku ?
2. jak by se podle dnešních povolovacích podmínek hláskovala značka OK1KAX ?
3. o kterých pásmech se v článku píše ? (uved'te v MHz !)

Pokud někomu selže paměť, jsou správné otázky uveřejněny na str.9

V říjnu 1941 bylo poměrně teplo. Vlidný podzim s chladným, mlhavým jitem a slunečným, hřejivým polednem. V neděli, 12. října, rozkvetly kočky a u Příbrami někdo našel hříb 1 1/4 kg, úplně zdravý.

V pondělí přišel k Batličkům kloboučník Fetter, který dělal spojku a zařizoval, co bylo potřeba. Někdy se u něho scházeli. Prohlíželi nějaké papíry, které pak Fetter odnesl. V úterý, 14. října vyrazil Ota, jak obvykle, časně ráno do práce. Byl jmenován kancelistou a tatínka to těšilo. Marta přebírala hrách.

Batlička vyšel na nepříliš široké schodiště, scházel dolů a přemýšlel. Proti němu kráčeli dva muži v pláštích. Ohlédl se. Jiní dva sestupovali s třetího patra. Než se nadál byli u něho. V levé kapse kalhot kovová, elipsovitá známka na řetízku, v kapsách pláště pistole, služební puška.

Je zaskočen. Jeho pistole Walter PPK leží nečinně ve skříň v kuchyni. Dva se vrátili s Otou do bytu a udělali prohlídku, dva hlídali venku. Pistoli nenašli. Byla na ní pověšena lopatka a smeták. Rezervní náboje byly uloženy v papírech a Fetter je v roztržitosti odnesl i s papíry.

Téhož dne, skoro v tutéž hodinu, byli zatčeni major Ellner, Pryl, Vojtišek a řada dalších. Ještě než došlo k Batličkovu zatčení, měl už vyšetřovatel gestapa, Oskar Fleischer, dobrý přehled o činnosti okruhu FKX. Věděl, že stanice, kterou obsluhoval František Chyba, měla od července do září se sovětskou stranou nejméně devět relací, v sudé dny používala značky HA + jedno volitelné písmeno, v liché dny YU + volitelné písmeno a vlnových délek 48, nebo 61 nebo 65 m. FKX odpovídala na vlně 46 nebo 53 m. Jindřich Fröde měl k dispozici krystaly 5347 kHz a 4618 kHz. Jeho volací značka byla v sudých dnech IR + volitelné písmeno, v lichých IO + volitelné písmeno. Vlnové délky sovětské stanice FKX zůstávaly stejné. Přijímače byly na tehdejší dobu malé, 10x 20x12 cm, a obsáhly 2 – 18 MHz ve třech rozsazích. Vysílač byl osazen jednou elektronkou 6H6 a třemi 6L6. K soupravě patřila anténa 15 m a protiváha 8 m dlouhá. Horší bylo, že gestapo znalo šifrovací klíč. Vědělo, že jeho základem je kniha Vojtěch Martinek: „Než se kořeny uchyti“. Vědělo, které skupiny radiogramů obsahují pokyny k dešifrování, mohlo tedy rozluštit zachycené depeše a těžit z nich.

Za takových okolností neměl Batlička mnoho naděje. Když skončily výsledky v Pečkárně, byl převezen do věznice v terezínském pevnosti. Jirátkovo štěstí bylo, že ho Batlička angažoval bez vědomí vyšších složek odbojové organizace a neinformoval je ani dodatečně.

Pátého února 1942 večer řekli Batličkovi, že půjde na transport. Někde takové zvěsti a dohady kolovaly už pár dnů. Transport znamená změnu, vytržení z vězeňského stereotypu. Vyjet ven, vidět krajinu, domy, lidi a – byť jenom z dálky – život, který, pro vězně přestal existovat. Transport do neznáma. Někdo zachytil z hovoru bachařů slovo Himmelsfahrt – cesta do nebe.

Transport (asi 400 lidí) se soustředil na III. dvoře a mezi třetí a čtvrtou hodinou ranní vyrazil do Bohušovic. Kráčeli bez snídaně, mrazem a sněhem. Na nádraží čekal příjemně vytopený osobní vlak. Na oknech vozů byly nalepeny nápisy Arbeiterzug (dělnický vlak). Každý měl místo k sezení, nikdo je však nesměl bez dovolení opustit. Vozy přísně střežily stráže SS, které nedovolily promluvit.

V Praze vlak přibíral ještě další lidi a vyjel k Českým Budějovicím. Pozdě odpoledne se pohyboval po břehu Dunaje. K večeru zastavil na malém nádraží na soutoku Dunaje a Emže.

„Aussteigen! Los!“

Na nádražní budově nápis: MAUTHAUSEN. Prošli širokou branou v drátěném plotě. Před nádražím strmá, zasněžená stráž, dole zakončená zdí. Kolem dokola plno SS-mannů. U té zdi je seřadili do pětistupů. Asi 1 km za městem je křižovatka. Odtud vede velkým obloukem silnice ke koncentračnímu táboru. Přetíná ji vozová cesta, která stoupá úvozem do příkrého kopce.

Zde to začalo.

„Los! Los!“

Hulákání, rány, kopance. Esesáci bijí hlava-nehlava. Zadní řady tlačí na přední, nastává panika. Celý transport se dává do běhu. Na této cestě obvykle padají první zranění, kteří jsou na místě dobijeni. Batličkův transport tvoří především mládežníci. Jsou podvyživeni několikaměsíčním vězením, mají za sebou výslechy na gestapu, od včerejška večer neměli nic v ústech, ale jsou mladí a ženou se do kopce. Probíhají kolem dřevěných baráků, kolem kuchyní SS a pošty. Před nimi se tyčí vysoká, pochmurná stavba ze žulových kvádrů. Nahoře ohrada z pěti ostnatých drátů na izolátorech.

Mauthausen byl tábor III: stupně, určený pro nepolepšitelné případy, které měly být likvidovány těžkou prací za nesnesitelných podmínek.

V osobních spisech Batličkových v Dopravních podnicích hlavního města Prahy je záznam, že zemřel 13. února 1942. Ing. Gerndt si pamatuje, že z Mauthausenu došlo o tom úřední oznámení a jako příčina úmrtí je uvedena nemoc, pravděpodobně tyfus.

„Paní Batličková dostala pytlík s popelem a sdělení, že její manžel zemřel na zápal plic,“ tvrdí ing. Jiráta a dodává: „Pryl byl toho názoru, že Batlička byl popraven.“ Předkládá Prylův článek, Otakar Batlička, kamarád, bojovník, hrdina, kde je to výslovně řečeno. „Eman minil, že ho zastřelili v bunkru, ale za celou dobu svého pobytu v lágru se nic nedověděl. Ještě za Protektorátu přišel k Martě nějaký navrátilce a vykládal, že Otu zastřelili na útěku.

„Já jsem to také slyšel,“ přidává se ing. Jan Budík, ex OK1AU, „a sice na jaře 1942 v Buchenwaldu.“

„Od koho?“

„Já jsem toho člověka neznal, nebo jsem si ho nedovedl vybavit. Na Batličku jsem si samozřejmě pamatoval velmi dobře. Byl jsem zatčen hned v březnu 1939 a odvezen do Dachau, takže jsem nevěděl, co s Batličkou je. Na jaře 1942 mě přemístili do Buchenwaldu a tam se ke mně někdo přihlásil se zprávou, že se Ota při transportu z jednoho lágru do druhého pokusil o útěk a přitom byl zastřelen. Nechtěl jsem se moc vyptávat, abych pak neskončil na politickém oddělení u výslechu. S člověkem, který mně tuto informaci přinesl, jsem se už nikdy nesetkal.“

I kdyby se jednalo jen o internaci, muselo by to v době civilního vyjimečného stavu být projednáno stanným soudem. Byl Batlička odsouzen?

„Batlička souzen nebyl. Nikdo z celé skupiny se nedostal před soud.“ tvrdí ing. Jiráta. Emanuela Pryla se zeptat nemůžeme. Zemřel 28.2.1980.

„Nevím nic o tom, že by byl manžel u soudu,“ prohlašuje kategoricky paní Prylová. „Nikdy jsem od něho neslyšela, že by byl souzen.“

Uplynul nějaký čas od konce války, když se u lomu nedaleko Štěchovic objevila americká vojenská vozidla. Část mužstva hlídala, druhá část vydolovala několik beden. Než se dostavily československé bezpečnostní orgány, Američané odjeli. I s bednami. Bedna 414/TV ukrývala klíč k tajemství Batličkovy smrti: seznam 1823 osob, odsouzených pražským stanným soudem. Je tam uveden i Batlička, Fröde, Chyba, Toufar, Ellner, podplukovník Mašin a další. Rozsudek nad těmito lidmi je datován 19.1.1942, v poslední den platnosti civilního vyjimečného stavu na území pražského Oberlandratu. K smrti byl odsouzen i Emanuel Pryl, rozsudek nad ním však zřejmě nebyl potvrzen (rozsudky stanných soudů se staly vykonatelnými teprve po podpisu K.H.Franka).

Když se o tom dověděl ing. Jiráta, byl překvapen:

„Byl jsem ve styku s Emanem od jeho návratu do Prahy až do roku 1962. Pak jsem ho ještě jednou navštívil, byl jsem v jeho ateliéru a Eman mne pak vyprovodil k vlaku na Slovensko. To víte, že jsme se při všech setkáních vraceli k osudu skupiny. Nikdy se nezminil o soudu a přece zážitek, že je člověk odsouzen k smrti, není něco, co se jen tak přejde!“

Zatajil Pryl Jirátovi, že byl souzen? Jestli ano, tedy proč? A proč nabyl rozsudek nad Batličkou a ostatními zveřejněn, když takové zveřejňování bylo běžné a právě ono mělo plnit účel zastrašování?

Odpověď na tuto otázku poskytuje dopis předsedy pražského stanného soudu Joachima Illmera ze 6.listopadu 1941 K.H.Frankovi. Illmer sděluje, že stanné soudy v Praze a Brně mají odsoudit ještě 140 osob. Výkon rozsudků v Praze a v Brně není prý účelný a zveřejnění není nutné, lépe řečeno je vůbec nežádoucí. Navrhuje, aby tyto osoby byly odsouzeny, ale rozsudky aby byly vykonány v koncentračním táboře.

Prof. Ant. Nykl byl 6.ledna 1942 odsouzen stanným soudem k předání tajné státní policii. Přezil Mauthausen.

„Jak to bylo u stanného soudu?“

„U soudu? Já o ničem takovém nevím.“

„Vy jste tedy nebyl souzen?“

„Ne. Nikdy jsem u žádného soudu nebyl. Slyším to teď poprvé od vás. Pryl to nevěděl stejně jako nikdo z našeho transportu. Skutečně ne. Mysleli jsme, že jsme tam byli posláni z nějakého rozkazu k likvidaci.“

Nic nevěděl a neslyšel ani Zdeněk Deyl, který byl odsouzen stanným soudem téhož dne jako soudruh Nykl. Nebyly dodrženy ani elementární předpisy o řízení před stanným soudem. Delirium totalitního režimu, zpitého pocitem vlastní moci a představou, že bude vládnout do nekonečna, že může dělat s lidmi, co si zamane, a nemusí dbát ani svých vlastních zákonů a nařízení.

Pryl přednášel v září 1945 ve Světi. Vyličil, jak po příchodu do tábora vyvolali 12 jmen, mezi nimi Batličku. Všechny hned odvedli do koupelny, odtud do bunkru a tam prý je popravili. Takový bunkr můžeme vidět v Ravensbrücku (severně od Berlína, NDR) nebo v Rabštejně u České Kamenice. Měl-li plnit represivní a zstrašovací poslání, musel být podstatně horší než celý tábor. Nikdo z mauthausenských vězňů, se kterými jsem se setkal, neměl o něm vlastní poznatky. Zachovaly se však vzpomínky vězňů z jiných táborů, a protože Němci měli smysl pro typizaci, můžeme předpokládat, že v Mauthausenu to nebylo jiné. Pokud nebyla stanovena výjimka, podávala se v bunkru jen poloviční dávka jídla. Netopilo se. Vězňům ponechávali jen spodní prádlo, odebrali jim ponožky i dřeváky. Vězeň musel od rána do večera stát bosýma nohama bez hnutí na studené, betonové podlaze. Každý pohyb, zpozorovaný stráží špehyrkou, byl záminkou k nelidskému týrání. Nečinnost byla horší než práce v lomu. Každý den byl nekonečný. Nekonečná byla i každá noc. Křeče z hladu a zima nedovolovaly vězňům spát. Takové byly Batličkovy poslední dny.

O. Batlička byl popraven zastřelením 13.února 1942. Je to dokázáno zápisem v seznamu zemřelých, kniha I., pod položkou 103. Ten den byla tuhá zima. Poprava probíhala – jako všechno v lágru – ve stereotypních, vyježděných kolejích. Batlička zemřel na táborovém popravišti (v bunkru se popravovalo až do roku 1943). Ve svahu byla vykopána svislá stěna, široká 2,80 m, vyztužená dřevěnými trámy. Prostor před ní byl vydlážděn cihlami a posypán pískem. Napravo stály necky s dřevěnými pilinami a sud s chlorovaným vápnem, nelevo přenosná šibenice se sklápěcím můstkem. Vězně přivedli tak, jak byli na celách: ve spodním prádle a bosé. Byl přítomen celý štáb: velitel tábora Standartenführer Franz Ziereis, jeho adjutanti Viktor Zoller a Adolf Zutter, vedoucí táborové ochranné vazby Georg Bachmayer, šéf táborové správy Xaver Strauss, a šéf politického oddělení Karl Schultz (všichni v hodnosti Hauptstuzmführer). Schultz přednesl exekuční rozsudek.

Věznové se postavili k trámům a šest kroků za ně popravčí četa. Komando krematoria naložilo mrtvá těla na vozíky, uhrabalo písek a posypalo chlórovým vápnem. Schultz podal Ziereisovi hlášení o provedené popravě a popravčí četa na Bachmayerův povel odpochoďovala pořadovým krokem do svých ubikací.

RÁDIO V SNP

30.srpna 1944 v 11.00 slovenský rozhlas vysílá pochod, po kterém má následovat přenosem

z Prešova přednáška na téma „Žena a domácnost“. Pochod ještě nedozněl, když se na vlně Banské Bystrice ozývají Chalúpkovy verše Mor ho! a hlášení: „Upozorňujeme Slovákov a Slovenky, aby počúvali program, ktorý vysielá Banská Bystrica a nie program z Bratislavy. Všetci, ktorí výzvu počujú, nech urýchlene upozornia všetkých svojich známych na mimoriadne zprávy zo Slobodného slovenského vysielача.“ Následovala proklamace důstojníkům, poddůstojníkům a vojákům a další zprávy, které četl hlasatel Slobodného slovenského vysielача, profesor průmyslové školy elektrotechnické v Banské Bystrici, Ladislav Sára. Ing. S. Šuba, OK3SP, zachytil tyto historické chvíle na želatinové desky.

Výzva k povstání měla, podle původních záměrů, vyjít z Bratislavy. Počítalo se s pomocí vojenské jednotky, která by udržela vysilač v provozu aspoň tři hodiny a pak – podle situace provedla jeho destrukci. Bratislavská posádka zaváhala a než se vzchopila k akci, vysilač obsadili Němci. Západní Slovensko bylo ztraceno hned v prvních dnech povstání. I po té však centrum povstání udržovalo spojení s Bratislavou a to pomocí 100 W vysilaček v pásmu 80 m vyrobených v Banské Bystrici pro účely CPO.

Banskobystrický vysilač pracoval na kmitočtu 392 kHz výkonem 30 kW. Vlnová délka 765 m byla poněkud neobvyklá – mezisítí říšských železnic a policejní sítí (DQH) a stanicí letecké zeměřovací služby, tj. mezi koncem středovlnného a začátkem dlouhovlnného rozhlasu. Byla zvolena s ohledem na šíření v horském terénu a svého času o tom bylo dost polemických diskusí. Banská Bystrica neměla vlastní studio. Přebírala programy Bratislavy, Košic, Moravské Ostravy, Brna a Prahy. Po záboru Košic Maďarskem přenášela programy z Prešova.

Technický vedoucí prešovské stanice, ing. Samo Šuba, OK3SP, dal k dispozici technickou výbavu k zařízení studia. Z Prešova došel i literární materiál a gramofonové desky se zakázanou hudbou. Mezi nimi byla i československá státní hymna. Z tohoto studia, zřízeného v Horní ulici 21, volala Banská Bystrica do boje proti fašismu, za svobodu a za obnovení Československé republiky.

Hned první den se nad Laskomerským vrchem nad budovou vysilače objevila tři německá letadla a shodila dvanáct bomb. Nastaly mohutné exploze, ale vysílalo se dál. Druhého září jich přiletělo šest. Na Laskomerský vrch padlo 35 bomb. Jedna zasáhla chladič destilované vody (pro chlazení anody koncového stupně). Vysilač zmlkl uprostřed řeči. OK3AL zařídil opravu chladiče v Podbrezové. Byl poručíkem. Jako československý voják splnil při povstání svou povinnost a narukoval. Nálety na Banskou Bystrici se stupňovaly. Bylo rozhodnuto činnost vysilače na Laskomerském vrchu neobnovit.

OK3ID objevil ne letišti Tri duby vysilač, kterého se používalo při goniometrickém zeměřování. Bylo nutné k němu postavit modulátor a přizpůsobit ho k radiotelefonnímu provozu. Této práce se ujali OK3AL, OK3ID, OK3IT, OK3IX a rozhlasoví technici z banskobystrické stanice. Vysilač byl namontován na nákladním autě a již příštího dne zahájil činnost. Vysilač pracoval z různých míst. Šéf stanice, Imrich Ikrényi, OK3IP, autor knihy Amatérské krátkovlnné antény, připravil na předpokládaných stanovištích anténní systémy. Předem už byly vyřešeny i otázky v připojení modulace, zásobování elektřinou a telefonní spojení. Vlnové délky 765 m se používalo jen v noci. Ve dne přeladňovali na 560 m.

Němci se snažili Slobodný slovenský vysilač umlčet. Od Prievdzky přilétal dvojtrupový Fokke-Wulf se zeměřovačem, ale zmizel, jakmile vzletly slovenské stíhačky. Vysílalo se z Banské Bystrice, ze Slovenské Lupče, z Dubové, ze Zvolena, z Brezna, ze Starých Hor. Když se nacistům nepodařilo vysilač zničit, nasadili proti němu rušičky.

Protektorátní sdělovací prostředky nesměly o Slovenském národním povstání informovat. Tisk přinesl koncem srpna jen stručnou zprávu, že prezident Tiso požádal německé velení o pomoc při zajišťování klidu a pořádku. Další sporadické informace se objevily na zastrčených místech denních listů až v polovině září. Teprve po pádu Banské Bystrice se Slovensko dostává na první stránky protektorátních deníků a věc se nazývá pravým jménem: píše se o slovenském povstání.

Slobodný slovenský vysílač bojoval do posledního dechu. 26.10. se přemístil do Donoval na svah za kostelem. Anténu natáhli z kostela na hotel Šport a kolem stanice vysadili 60 stromků k zamaskování. 27.10.1944 Banská Bystrica padla. Velitelství i politické vedení ustoupilo do Donoval. Gustáv Husák píše v knize Svědectví o Slovenském národním povstání: „Z místnosti nedaleko nás bylo slyšet pracovníka rozhlasu, který nahrazoval slabý výkon vysílačky mohutným hlasem a povzbuzoval povstalecké bojovníky v této tragické noční hodině. Zrodil se šibeniční vtíp: ať otevře okno a jeho hlas uslyší celý zbytek svobodného území...“

Toho dne vysílali naposledy. Vydali se na Jergaly, ale dostali se do nepřátelské letecké palby, při které bylo auto poškozeno. Tank je zatáhl zpět do lesa u Donoval. Tam vysílač demontovali, některé součásti ukryli a zbytek zničili ručními granáty.

BOMBY NA PRAHU

TO OK1AW! Milý Lojziku!

Nálet jsem přestál dobře v závodní kuchyni. Ovšem, všechno byla jen klika, zda dům dostal trefu či nikoliv. Bomby na štěstí padaly na všechny strany asi o 100 m dále od místa, kde jsem byl. Do domu pekaře, kde jsem byl asi 6 min. před náletem, padla tříštivá a vzala to od ulice až do druhého patra. Zdivo nebo bomba zabila bratra režiséra Inemanna právě tam.

Se mnou byla v krytu dcera, která tam rovněž obědvávala. Syn Robert za mnou přišel z průmyslovky. Signál ho zastihl na konci Jiráskova mostu a jen doběhl k nám a začalo to padat. U Jiráskova mostu velký rohák má o tři patra nižší. Jiný rohák na rohu Podskalské a Resslovy, proti domu, kde bydlil Jirásek, byl bombou snesen a okolí i trosky hořely. Dnes jej strhávají i s kusem sousedního domu středočeských elektráren, před kterým bouchla na ulici další bomba a rozházela tramvaj tak, že z ní zbyl jen spodek s motory a koly.

Kdyby Tě zajímal můj osobní zážitek, tedy to probíhalo takto: Vyzvedl jsem si s dcerou příkrm v kuchyni a právě tam hlásili, že se zastavuje výdej jídla, jelikož houkají nálet. Došli jsme ke stolu a rozdělujeme si koupené párky k závodní kaši, když přišel Robert. V tom se ozvalo několik nezvykle tvrdých ran, po kterých se začalo sypat sklo. Elektrické osvětlení zhaslo. Z ventilačních šachet se valil dusivý prach ze zdiva, který dával tušit, jak to venku asi vypadá. Po pěti minutách, když se rány již neopakovaly, vyšel jsem s několika kolegy po schodech z podzemí ke vchodu do ulice. Proti nám šli lidé z domu. Byly to většinou ženy s dětmi, někteří pořezané sklem.

Od vchodu jsme viděli hrozný obraz. Jedna věž Emauzů smetena výbuchem, druhá ve střeše hořela. Na rohu naší ulice výbuchem vyhrábnutý dům do druhého patra a do půli ulice trosky. Všude kolem nás sklo a prach s kouřem zaplňoval vzduch. Pohled na Emauzy se pojednou zatemnil výbuchem. Cukli jsme sebou zpět do chodby. Vybuchla opožděná bomba proti pekaři a zavalila ulici hlínou. Vylezli jsme za hodnou chvíli. To jsem již řekl dětem, že si jdu do Philipsky pro věci, aby na mne počkaly a nikam nechodily. Vyšel jsem na ulici do střešin skla. Jacísi dva lidé, žena s mužem, nesli přikrytý nosítka, z nichž kapala krev. Od rohu pět lidí tlačilo auto Rapid, někdo ležel uvnitř. Volali na nás, jestli umíme řídit auto. Můj společník sedl do vozu. Později jsem se dozvěděl, že auto nebylo schopné jízdy. Muž uvnitř byl lékař, jemuž dvířka, přiřazená výbuchem bomby v Podskalské ulici, přestříhla nohu. Byl mrtev.

Došel jsem do Václavské ulice. Zadní trakt naší Philipsky hořel a před ní v jízdní dráze jáma od bomby. Všude sklo, omítka, kameny, plechy od zápalných bomb, do stěn domů díry od střepin bomb. Naše hlavní budova dostala z Karláku střepiny bomb vybuchlých před Resslovým pomníkem. Nemocnice měla zásal v čelné straně, a dvě patra smetena jako mohutnou pazourou. Jámy v trávnících Karlova náměstí se hemžily technickými rotami, které vykopávaly nešťastníky, zasažené v protileteckých krytech pod trávníky. Faustův dům na

rohu Slupi hořel, rovněž Všeobecná nemocnice a anatomické muzeum. Na Vinohradech jsem se střechy viděl oblaka čoudu směrem k divadlu. Střepiny bomb z vojenské nemocnice přeletěly celý Karlák napříč, a měly ještě sílu prorazit dvojí dveře z překližek nebo přerazit okenní rám a zarýt se do zdi. Z našich úředníků byl jeden zasažen na ulici Václavské. Jedna noha přeražená, a na druhé utržený prsty. Jiný byl poraněn sklem do zad. Úředníku z učtárny byla zabita žena s dcerou ve zříceném domě na Pankráci. Přišel o vše, hrabal tam dva dny s našimi lidmi než našel své mrtvé. Zbylo mu jen to, co měl na sobě a v aktovce. Všechno ostatní bylo rozmetáno k nepotřebě. Na Vinohradech a na Pankráci byly domy zničeny tříštivými bombami a požáry.

Když jsem ve Philipsce vyzvedl věci, triedr a anglický slovník, putoval jsem s dětmi domů. Nebylo to však snadné, neboť vše bylo uzavřeno od Palackého mostu až po Vršovice. Na Palackého most však miřila technická skupina, a proto jsem zkusil s dětmi proklouznout, což se mi podařilo, ač se děti zpočátku děsily pohledu na mrtvol, rozseté na pražské straně mostu. Most dostal tři zásahy. Zábradlí nad oblouky bylo smeteno i s lidmi. Na zemi zůstalo pět mrtvol, tři bez hlavy, jedna s vyraženým mozkem, jedna mrtvá žena. Kluk se pak ptal, jestli jsem viděl tu ruku s prsteny na zemi. Neviděl jsem.

Na Emauzy byl příšerný pohled. Ministerstvo sociální péče mělo jeden roh z Moráně pryč, bomba prolétla až do dvoupatrového sklepa. Dům proti ministerstvu hořel ještě druhý den a prohořel až do sklepů, kam se nakonec propadla piana, krby a všechno železné, co nemohlo shořet.

Dům zemědělské osvěty shořel, některé domy ve Slezské, býv. Fochově a Mánesově jsou rozbity na hadry. Grébovka vyhořela do základů i s vivariem.

Končím vysílání a ještě Tě srdečně zdravím

Tvůj

P.Motyčka

Praha, dne 13.března 1945

- . . . -

Po hlavní komunikaci Baťových závodů ve Zlíně jede volným tempem velký osobní automobil. Miří k bráně. Bude vyjíždět ven, do města. Na předním blatníku se třepetá vlajka s hákovým křížem.

Uniformovaný Werkschutz, který má službu v bráně, by měl zkontrolovat vůz a jeho cestující a zapsat číslo. Nic z toho však neučiní. Rychle otevírá, a když se automobil přiblíží, postaví se do pozoru, paty k sobě, špičky od sebe, našponuje se jak může, zvedne paži k pozdravu a setrvá v této póze tak dlouho, dokud limuzína s hákovým křížem nezmizí ve zlínských ulicích. Strážný zná ten vůz. Jezdí v něm Abwehrbeauftragter ing.Duchek, šéf nacistické protišpionážní a zpravodajské služby Baťových závodů, jeden z hlavních spolupracovníků zlínského gestapa.

Vůz brouzdá sem a tam po městě. Nakonec zabočí na Cigánov a zůstane stát u čísla 324.

- . . . -

Radioamatéři v předválečném Zlíně bývali vždycky aktivní.

Hned po osvobození se sešli. Rost. Froňka, OK2TD, ing. Jos. Gajda, OK2DS, F. Karas, OK2KD, Boh. Kovárník, OK2ZE, K.Mojžiš, OK2QC a K. Oulehla, OK2OO se dali do stavby vysílače ECO se dvěma elektronkami 802. Použili elektronek a součástí, které Mojžiš s Josefem Krahulíkem zachránili před zničením a s nasazením vlastního života propašovali autem pověření Abwehru Duchka z továrny do Mojžišova bytu u Hovorků na Cigánově. Opravovali mu tehdy rádio a „vypůjčili“ si jeho vůz. Stanice byla umístěna v gymnáziu a pod

značkou OK2DS pracovala od konce května do začátku srpna 1945.

JARO 1945

„Přejeli jsme most u Národního divadla, zabočili Karmelitskou a směřovali kolem malostranské reálky k Velkopřevorskému náměstí. Tam jsme se nedostali. Na ulici byla barikáda a střílelo se. Veřejná doprava nefungovala. Uchýlili jsme se do úzké uličky mezi tiskárnou a ministerstvem školství.

Pak začala padat omítka. Skočili jsme do auta a vyjeli. To už bylo za tmy.

Přijeli jsme ke Kinského zahradě. V kasárnách byli naši v Kinského zahradě eses. Jakmile se něco hnulo, vypukla střelba. To se stalo i nám. Kulky pleskaly o dlažbu. Šofér a můj průvodce vyskočili a ulehli do trávníku. Já jsem se v tom autě přikrčil k podlaze a instinktivně jsem si přidržoval u čela náprsní tašku. Střelba trvala jen několik minut, ale ty byly nekonečné. Pokračovali jsme k Arbesovu náměstí. Co chvíli nás zastavila nějaká hlídka.

„Kdo jste? Odkud? Kam jedete?“

Můj společník měl legitimaci České národní rady, tak to bylo dobré. Ve Švédské ulici někde na balkónu, nebo na střeše byl nějaký Němec s kulometem. Byly to strašné rány. Jelo se dál. Samozřejmě bez světél. Po několika desítkách metrů hlídka se zbrní v ruce.

„Kdo jste? Kam jedete? A proč bez světél?“

Rozsvítili jsme tedy. U Klamovky nás zase zastavili.

„Proč svitíte?“

Zhasli jsme a konečně jsme se dostali pod schody. Když jsem vyšel nahoru a zahrnul k našemu baráku, začal nějaký pitomec z naší ulice po mně pálit. Vždycky jsem se přikrčil ke zdi a byl jsem rád, když jsem konečně došel domů. Byla půlnoc.“

Takto cestoval za pražského povstání v květnu 1945 ing. Karel Pešek, OK1KX, ze sídla České národní rady v Bartolomějské na Smíchov, Pod Lipkami 40. Vezl k opravě vysílačku. Hned se do toho dal a našel utržený přívod od civky. Snad od nárazu při shozu padákem. Když začal vysílat, zjistil, že jeho vlastní vysílač je výkonnější.

Byl jedním z těch, kdo v máji 1945 poznali, že udeřila hodina, kdy mohou amatéři vysílači dokázat, že jejich činnost může být bezprostředně užitečná státu i lidské společnosti. Zařadil se mezi ty, kdo pomáhali nahradit svými stanicemi poštovní spoje, porušené válečnými událostmi.

Pro zkušeného amatéra nebylo problémem postavit jednoduchý a účinný přístroj. A protože mu nešlo o rutinní provoz amatérský, zvolil si volací značku OKX.

V pražském povstání byla stanice OKX k dispozici České národní radě a vysílala podle jejích pokynů především informace, které byly rozšiřovány všemi možnými prostředky v naději, že je zachytí spojenecká odposlouchací služba. Dalším úkolem bylo navázat spojení s východními, od telekomunikační sítě odříznutými částmi státního území. Zde našel ing. Pešek partnera v operátoru ostravské stanice OK2MA, odborném učiteli Antonínu Macháňovi. (Ten byl o čtyři roky starší než OK1KX, ale s rádiem začal později. Do tajů krátkých vln ho uvedl Emil Zavadil, ex OK2HX. Chystali se společně ke zkoušce, ale Macháň ho předběhl, aby byl první v Ostravě a v dubnu 1931 dosáhl koncese.)

OK2MA udržoval od 20. května do 7. června 1945 pravidelné relace s OK1KX. Dopravili mezi Prahou a Ostravou několik desítek telegramů, z nichž se velká část zachovala ve formě dokumentárních záznamů. Spojení byla obtížná. Macháň mohl zasednout ke klíči až ve 23 hod. Relace se konaly v pásmu 3,5 MHz s příkonem méně než 10 W za silných atmosferických poruch a za rušení mohutnými americkými a sovětskými vojenskými stanicemi, které pracovaly nepřetržitě.

Na hřbitově ve Svitávce byli 12.května 1945 pochováni dva českoslovenští vojáci – Jaroslav Jurčík a Josef Jirout, zajati v prostoru Holešova. Rozbité, znetvořené obličejy a rány na celém těle byly svědectvím jejich smrti. Pachatelé vraždy byli příslušníci pancéřové armády, která 1.máje vraždila v Přerově a přesunula se pak do Svitávky. V posledních hodinách své moci zavraždili technického úředníka Pětu ze Sebranic, kterého zatkli na Vaculce; všechny tři zahrabali v parku na ostrůvku.

Pracovalo se na obnovení dopravy a zásobování, začaly chodit noviny a dopisy.

„Horší je to s telegrafem a s telefonem“, řekl Bohuš Bednář. „Nedovoláme se ani do Brna, ani do Prahy. Jen do Boskovic a do pár dědin okolo.“

„V rozhlase byla výzva, aby amatéři vysílači pomohli poštám. Neměli bychom to zkusit?“

Měl jsem Pento SW3AC. I František Matuška (nyní OK2PAF) poslouchal.

„Přijďte na poštu. Domluvíme se.“

Ve všelijakém harampádí, které zbylo po Wehrmachtu, se našel i vysílač – přijímač Torn Fu.1b. Franta Matuška ho začal uvádět do chodu.

Železniční spojení s Brnem nebylo. Vlaky končily v Adamově. Jednoho dne se roznesla po Svitávce zpráva, že do Brna pojedou nákladní automobil. Ale vezme jen toho, komu dá Národní výbor povolení. Zájemců bylo na několik železničních vagonů. Mně se však poštěstilo ten vzácný papír získat. A v Brně se mi podařilo najít ing. Krčmu, OK2XY, z KSR.

„Poslouchejte v 18 hod. v pásmu 80 m. Vysíláme pod značkou OK2Y.“

Poštovník Mazal i jeho zástupce, pozdější poštovník Kronek, přijali naši nabídku radostně. Pošta byla umístěna v budově radnice v rohu náměstí u silnice k Míchovu, předním traktem do náměstí, zadním k řece. Bohuš se vyšplhal na věžičku a upevnil tam jeden konec lanka. Druhý jsme uvázali na vysoké dřevěné ráhno.

25.května 1945 v 18 hod. jsme zachytili stanici OK2Y. Torn Fu.1b měl samostatnou část vysílací a samostatnou část přijímací. Každá měla vlastní stupnici, cejchovanou v kHz. Naladili jsme vysílač na tentýž dílek, na který byl naladěn přijímač a začali jsme volat. Celé osazenstvo pošty se dychtivě seskupilo kolem nás. OK2Y nám neodpověděla. Několikrát zavolala výzvu a odmítla se. Takový nezdar jsme nečekali a nedovedli jsme si ho vysvětlit.

„Asi máme špatnou anténu. Je zalomená, nízká a nemá kolem sebe dost volného prostoru.“

„Tyčová anténa 2,5 m bere 120 mA anténního proudu a ta naše jen nanejvýš 20.“

26.května celá pošta stavěla novou anténu. Napříč přes řeku. Přivázali jsme lanko na dřevěný klacek a jeden podruhé jsme se snažili řeku přehodit. Pršelo a foukal škaredý vítr. Nakonec se to přece jen podařilo. Když jsme však anténu napínali, lanko se přetrhlo a zřítilo se do řeky.

Někdo nám poradil: „Běžte k Jarošům.“

Eduard Jaroš, majitel mlýna a elektrárny nám dal kolo dobrého, pevného drátu, anténa „táhla“ lépe: 40 až 50 mA. Jak byla dlouhá jsme ovšem nevěděli.

V 18 hod. se zase ozvala OK2Y. A zase jsme se jí nedovolali. Postupně jsme se ladili na kmitočty stanic OLB, OLS, OLR, volali jsme vytrvale a dlouho, ale marně. Tyto stanice nebyly v amatérském pásmu. Stanice OLB vysílala na 4100 kHz. Vysílač byl umístěn vedle vysílače OK2Y v nejvyšším poschodí ředitelství pošt a telegrafů v bývalé Kounicově ulici, přijímač stanice OLB rovněž na ředitelství a přijímací stanice OK2Y v Rezkově ulici. Stanice OLB pracovala ponejvíc s Prahou.

Tam byla činnost soustředěna v Revoluční radiostanici Letná. Původně to byly rušičky, které, stejně jako na Moravě, obsluhovali z nařízení říšsko-německých úřadů zaměstnanci protektorátní pošty.

Už v lednu se ing. Škop a soudruh Janoušek domlouvali, jak této stanice využít, až to „praskne“. 5.května obsadili naši lidé přijímací stanici na Bílé Hoře a rušící stanici v Technickém muzeu na Letné. O půlnoci, přesně 6.května v 0.30 hod. byla připravena modulační linka do rozhlasu, který vysílal ze Strašnic na vlně 415 m a bylo navázáno stále

Romance Radioamatérská

OK2BBH

Když šumí éter
a houpe se ionosféra,
amatér nikdy neusíná
a u stanice bdí.

Jen zavolej tu dálku !
Vždy rychle, v pravý čas !
Vyhleš všem rušením válku,
citlivost vytoč nadoraz!

Když šumí éter
a houpe se ionosféra,
buď bdělý chlapče
a nechod' ještě spát !

Však se Ti ozvou země vzdálené,
neváhej, vypal do éteru díru !
Spojení vzácná, lísky toužené
dodají novou Tvým vlnám sílu.

Stanici nažhav, doleď vysilač,
pozorně sleduj pásmo !

Když šumí éter
a houpe se ionosféra,
tak snaž se, hochu,
dokud jsou podmínky !
Však přijde čas,
kdy pásmo se uzavírá
a na déixy zbudou vzpomínky.

Z prostoru zazní hlasy vzdálené,
signálů změť v šumu se ztrácející.
Zavolej bystře a ruka čekající
ať klíč Tvůj rozehrá !

Až pak ten Nejvyšší
Tvou značku zavolá
na klíč svůj stříbrný,
tónem zvonivým,
pak všechno pomíne,
jen signál letí dál
k neznámým světům zářivým.

Mikrofon přenese Tvá slova
až za moře, nebo ještě dál.
Dávno pryč je krásná, nezkušená doba,
kdy prvně vysílat ses bál,
když ruka na klíči se chvěla
a hlas Tvůj trémou kolísal.

Pozvánka do Holic :

Ve dnech 25. a 26. srpna se koná již 11. mezinárodní setkání radioamaterů v Holicích. Opět proběhne prodejní výstava radiostanic, anten a příslušenství radiostanic, programů pro PC a literatury. Radioamatérský bleší trh bude v sále sokolovny a na parkovišti u kulturního domu.

V rámci setkání se uskuteční i členská schůze VRK, pravděpodobně v sobotu kolem třinácté hodiny, na které bude možno vyrovnat členské příspěvky za letošní rok pro ty, kteří tak ještě neučinili, případně si zaplatit i rok další. Přesný termín schůze bude zveřejněn na rozpisu akcí a vyhlášen rozhlasem. Rada VRK srdečně zve všechny naše členy, kteří se setkání v Holicích zúčastní.

OK2LS

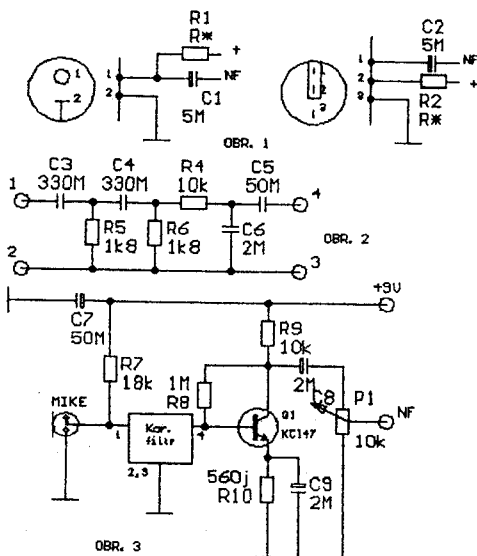
Elektretové mikrofony v radioamatérské praxi.

Elektretové mikrofony se svými vlastnostmi blíží kondenzátorovým mikrofonomům. Součástí elektretové mikrofonní vložky je i tranzistorový zesilovací stupeň, ke kterému je třeba přivést napájecí napětí, obvykle stačí 1,5V miniaturní články. Pokud použijeme větší napětí pro napájení, je třeba zvětšit odpor seriového rezistoru tak, aby protékající proud nebyl větší než 2 mA, obvykle se volí 15 až 20 kohm a proud do 0,5 mA.

Výstupní impedance se udává 600 ohm, vazební kondenzátor v aplikacích „HiFi“ volíme alespoň 5 mikrofarad – pak má mikrofón rovnou kmitočtovou charakteristiku v celém použitém rozsahu akustických kmitočtů. Pro komunikační účely je vhodnější zdůraznit kmitočtovou oblast 1 až 2 kHz, což lze snadno udělat použitím vazebního kondenzátoru s kapacitou 10 až 22 nF, čímž potlačíme nízké kmitočty, případně použijeme pasivní filtr, viz obr. 2, který potlačuje jak nízké kmitočty, tak i signály kmitočtů nad 3 kHz.

Elektretové mikrofonní vložky se vyrábí zpravidla se dvěma, nebo třemi vývody a způsob jejich zapojení je uveden na obr. 1.

Citlivost této mikrofonní vložky se po několika letech zmenší asi na 70% původní velikosti, proto je vhodné zařadit ještě jeden zesilovací stupeň třeba s NF tranzistorem řady KC 147-9, nebo podobným, viz obr. 3.

Na závěr upozornění: čelní, jakoby zaprášenou plošku mikrofónu se nesnažte očistit. Při montáži dbejte, aby přední ploška zůstala vždy volná a ničeho se nedotýkala.

Stav příspěvkové morálky k 21.7.2000 : (Změny od 1.5.2000)

Příspěvky za roky 2000-2004 poslal: OK2LC

Příspěvky za rok 1999 poslali: OK1AFF,OK2PO,SSJ,

Příspěvky na rok 2000 poslali:

OK1ADW,AK,APH,FHP,FKV,MAY,
OK2BKB,BKQ,BNC,BNT,BOR,BSA,FD,PAX,PBC,PBM,PGW,SSJ,WW,
OM3QQ,OM3CAF,WA9AXA,ZS6AXT,

Příspěvky na rok 2001 poslali:

OK1AD,AK,DOR,MAY,OK2BNT,FD,PAX,PBC,VE3NBW,

Příspěvky na rok 2002 poslali: OK2PBC, VE3NBW,

Rada VRK připomíná těm členům, kteří ještě neposlali členské příspěvky, že termín pro splnění této základní členské povinnosti je vždy do konce března běžného roku.

OK2AIS

Noví členové VRK :

380 OK1FKV	Pohanka Petr, Jahodová 285,
360 07 Karlovy Vary 7	od 7.7.2000
381 ZS6AXT	Chládek Ivo, Ing. P.O.Box 3093,
RSA 1745 Kenmare	od 18.7.2000

Změna značky a QTH:

- 336 OK1JMA, nyní OK2JMA, Bělecká 288, 768 21 Kvasice (GKR)**

Správné odpovědi na otázky z článku Handulka vypravuje zní:

1. město se jmenuje **Kolín**
2. značka by se hláskovala **Otakar Karel jedna Karel Adam Imeno Petr**
3. v článku se píše o pásmech 56 a 112 MHz.

Diplom Veterán Radio Klubu získal:

č.230	OM2HH	Vincent Hupka	3.5.2000
č.231	OK1SRD	Ing.Josef Šroll	5.5.2000
č.232	OM7VF	Ing. Vladimír Fábry	12.5.2000
č.233	OK1-35426	Mgr.Miroslav Mlčák	8.7.2000
č.234	OK1VHV	Josef Švec	11.7.2000
č.235	OK1FKV	Petr Pohanka	20.7.2000

Doplňovací známku za 60 členů VRK získal:

č. 99	OM2HH	Vincent Hupka	k diplomu č.230
č.100	OM7VF	Ing. Vladimír Fábry	k diplomu č.232
č.101	OM3CBT	Ján Vallo	k diplomu č.120
č.102	OK1FKV	Petr Pohanka	k diplomu č.235

Doplňovací známku za 100 členů VRK získal:

č.66	OM3CBT	Ján Vallo	k diplomu č.120
č.67	OK2RSC	RK Radioscouting Kroměříž	k diplomu č.205
č.68	OK1FKV	Petr Pohanka	k diplomu č.235

Doplňovací známku za 150 členů VRK získal:

č.32	OM3CBT	Ján Vallo	k diplomu č.120
č.33	OK2BRX	Vojtěch Cikánek	k diplomu č.139

Doplňovací známku za 200 členů VRK získal:

č.20	OK2BRX	Vojtěch Cikánek	k diplomu č.139
------	--------	-----------------	-----------------

Doplňovací známku za 250 členů VRK získal:

č.3	OK2BKP	Antonín Oral	k diplomu č.17
-----	--------	--------------	----------------

Diplom Veterán Radioklubu na VKV získal:

č.41	OK1XCH	Jan Černý	5.6.2000
------	--------	-----------	----------

Doplňovací známku za 50 členů VRK na VKV získal:

č.16	OK1XCH	Jan Černý	k diplomu č.41
------	--------	-----------	----------------

Doplňovací známku za 100 členů VRK na VKV získal:

č.5	OK2ZFB	Filip Zámorský	k diplomu č.36
č.6	OK1XCH	Jan Černý	k diplomu č.41

Congrats!

Zdeněk, OK2BEH
Dipl.mgr.VRK

